

Ngày nay, khi đặt chân vào những buôn làng của đồng bào dân tộc Êđê, bạn không khỏi ngạc nhiên khi nhìn thấy nhiều ngôi nhà xây hiện đại, thậm chí còn có những ngôi nhà cao tầng, bê tông cốt thép kiên cố. Tuy nhiên bên cạnh những căn nhà hiện đại đó, chúng ta cũng thấy những ngôi nhà sàn được làm bằng vật liệu thô sơ như gỗ, tre, nứa, tranh...

Những ngôi nhà này người ta thường gọi là nhà dài, có nhiều ngôi nhà được làm dài như một tiếng chuông ngân. Vậy bạn đã biết gì về căn nhà dài truyền thống của đồng bào dân tộc Êđê? Để tìm hiểu về cấu trúc và chi tiết hơn, xin bạn hãy dành một chút thời gian ghé thăm quê tôi để được một lần thấy – tai nghe về những phong tục tập quán đầy thú vị này.

Người Êđê có truyền thống dựng nhà theo hướng Bắc - Nam và buôn làng Êđê truyền thống thì được bố trí theo hướng Đông - Tây. Vật liệu chủ yếu dùng để dựng nhà là gỗ, tre, nứa, tranh...

Người Êđê nhà sàn mô phỏng được đặc điểm, tính chất và công dụng của hai cửa thang truyền thống (đầu và cuối); cửa trước và cửa sau, sân sàn trước và sân sàn sau.

Phần nội thất được chia làm hai phần chính như sau:

+ Phần Gak Ok: là nơi đón khách và là khu vực dùng cho mọi sinh hoạt chung của gia đình và dòng họ như hội họp, cúng lễ, đánh cờ, chơi chiêng. Có 3 cột chính dùng sắp xếp vật trí của các vật dụng như:

Hướng Tây: Cổng chiêng, cổng trống ngang đường vào vị trí ghềnh Kpan, trống cái H/gờ r.

Hướng Đông: Cổng khách, cổng chèo ngang đường vào vị trí cửa bập khách và Djheng Pô Sang, chèo.

Vị trí đón tiếp khách ngang qua đêm dành cho trống đi trống khách.

+ Phận Adú: Là chỗ sinh hoạt (ngủ) của vợ chồng nhà cùng các thành viên trong gia đình. Không gian và nội thất trong gia đình cũng được phân chia theo hướng Đông và Tây.

Phía Đông: được ngăn thành nhiều buồng, làm chỗ ngủ cho nhiều cặp vợ chồng theo thứ tự từ sau ra trước: buồng vợ chồng nhà, kho và là phòng để dành cho cô con gái út khi đi lấy chồng, phòng của vợ chồng các cô con gái theo thứ tự trước sau.

Phía Tây: là bập lả sinh hoạt cho cả gia đình (trước phòng chèo nhà) và là bập riêng của các cặp vợ chồng (đặt trước cửa phòng) và các vật dụng sinh hoạt trong gia đình.

Kho lúa để sau cùng, được tách rời khỏi không gian nhà trước nhúng nhún hún và có hình dáng như hình vuông.

Những sắc thái chung mang đậm ý nghĩa nhân văn của văn hóa nhà dài đã nói lên truyền thống, tín ngưỡng và chế độ mẫu hệ của đồng bào dân tộc Êđê.

(Nguồn vietnam.url.vn)